Akú úlohu v prípadoch, keď došlo k prechodom demokracie na diktatúru resp. autoritárstvu zohrala opozícia? :)

Opozícia zohráva v demokratických spoločnostiach kľúčovú úlohu ako strážca moci. V prípadoch, keď sa demokracia mení na diktatúru, sa jej úloha dramaticky mení.

Niekedy je potlačená, inokedy zneužitá, a občas dokonca paralyzovaná vlastnou slabosťou.

Prejavy opozície v historických aj moderných prípadoch.

V demokracii – opozícia ako kontrola:

- **kontroluje vládu** – kladie otázky, vyšetruje kauzy, navrhuje alternatívy,
- **zastupuje menšiny** – dáva hlas tým, ktorí nie sú pri moci,
- **zabraňuje zneužitiu moci** – cez ústavný súd, interpelácie, hlasovanie o nedôvere.

V prechode k diktatúre – opozícia ako obeť alebo nástroj:

Nemecko – Hitler:

- opozícia bola roztrieštená – sociálni demokrati, komunisti a liberáli sa nedokázali spojiť,
- po nástupe Hitlera bola zakázaná, poslanci zatýkaní, strany rozpustené,
- zlyhanie opozície umožnilo nacistom získať absolútnu moc.

Sovietsky zväz – Lenin a Stalin:

- po revolúcii bola opozícia fyzicky eliminovaná – politickí oponenti boli popravení alebo deportovaní,
- neexistovala legálna opozícia – len vnútrostranícke čistky.

Turecko – Erdoğan:

- po pokuse o prevrat v roku 2016 bola opozícia označená za nepriateľa štátu,
- mnohí opoziční politici boli zatknutí alebo zbavení mandátu,
- médiá blízke opozícii boli zrušené alebo prevzaté.

Prečo opozícia zlyháva pri nástupe diktatúry?

Príčina	Popis
Rozdelenosť	**Opozičné strany sa nedokážu spojiť proti spoločnému ohrozeniu.**
Slabé inštitúcie	**Parlament, súdy a médiá nemajú dostatočnú nezávislosť.**
Strach a represia	**Opozícia je zastrašovaná, kriminalizovaná alebo fyzicky likvidovaná.**
Legitimizácia režimu	**Niektoré opozičné skupiny sa pridajú k režimu výmenou za výhody.**

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania